

ROMAANIANALYYSI

Kirjoita lukemastasi romaanista analyysi tämän ohjeen mukaan. Analyysin kaikissa vaiheissa olisi erittäin tärkeää nähdä, mitä lukemasi merkitsi sinulle! Mitä ajattelit lukuprosessin aikana?

1. AIHE

Mikä on romaanin aihe? Mistä se kertoo? Aiheen voi kertoa yhdellä virkkeellä, esimerkiksi *Agatha Christien Eikä yksikään pelastunut -kirja kertoo mielenvikaisesta tuomarista, joka haluaa kostaa niille rikollisille, jotka eivät jääneet koskaan kiinni.*

2. HENKILÖT

Kuvaile romaanin päähenkilöä/päähenkilöitä, siis sitä, jonka elämää seurataan. Jos kirjassa on useita yhtä tärkeitä henkilöitä, puhutaan keskushenkilöistä. Kerro vähän myös sivuhenkilöistä, päähenkilön perheenjäsenistä, koulutovereista, ystävistä ja työtovereista.

Romaanissa, niin kuin elämässäkin, ihmisten keskinäiset suhteet ovat varsin kiinnostavia. Kuvaa niitä sen verran kuin on tarpeen. Käytä hyväksesi näitä apukysymyksiä: Millaisia tunteita sinulla itselläsi oli päähenkilöä kohtaan? Muistuttiko hän sinua vai oliko hän vastakohtasi? Mitä tuttua tai vierasta hänessä oli? Mistä luulet omien myönteisten tai kielteisten tunteittesi johtuneen? Kuka henkilöistä oli suosikkisi? Mistä syystä? Mitä henkilöiden tekoja tai sanoja ihmettelit? Missä olisit toivonut heidän menetelleen toisin?

3. MILJÖÖ

Kerro, millaisia tapahtumapaikat ovat (kylä, kaupunki; lähiö, slummi, omakotialue) ja millä vuosisadalla tai vuosikymmenellä kirjan tapahtumat liikkuvat. Mistä päättelit ajankohdan? Miten aidolta ajankuva tuntui?

4. JUONI

Kerro lyhyesti romaanin tärkeät tapahtumat aikajärjestyksessä eli siinä järjestyksessä, kuin ne tapahtuvat. Kirjoita korkeintaan 5 riviä juonesta (ja sekin on jo paljon!). Juonen erilaiset käänneet käyvät kyllä ilmi tulevissa kohdissa, jos teet ne huolella.

5. TYYLI

Mitä pidät romaanin tyylistä: kielestä (murretta, slangia, yleiskieltä), sananvalinnoista, kuvakielestä ja dialogista (vuoropuhelusta)? Millainen kertoja kirjassa on? Kenen näkökulmasta tarinaa kerrotaan?

6. KESKEINEN IDEA ELI TEEMA

Monissa romaaneissa on selvästi erottuva ongelma, jonka ratkaisuun se pyrkii. Joskus teoksen nimi antaa vihjeen, mikä on keskeistä (Eikä yksikään pelastunut > päähenkilö rankaisi kaikkia suunnitelmansa mukaan). Teema on yleispätevä eikä se ole sidoksissa romaanin henkilöihin, vaikka se niiden avulla tuodaankin esille. Teemana ei siis voi olla se, että kukaan ei pelastunut, vaan kysymys siitä, onko ihmisellä oikeus tuomita toinen kuolemaan.

Koeta siis selvittää, mikä on lukemasi kirjan teema. Miksi romaani on kirjoitettu? Mitä kirjailija haluaa sanoa tai muistuttaa? Muista perustella, miksi esität jotakin asiaa teemaksi. Käytä perusteluna romaanin tapahtumia ja henkilöitä.

7. OMA ARVIOINTISI

Mikä romaanissa on sinun mielestäsi hyvää ja kiinnostavaa, mikä pitkäveteistä? Haluaisitko kysyä jotakin kirjailijalta? Haluaisitko muuttaa jotakin? Miksi koit kirjan tärkeäksi itsellesi? Miksi se ei lainkaan kiinnostanut sinua?